

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt

PODPORA ODBORNÝCH PARTNERSTVÍ

V PLZEŇSKÉM KRAJI ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU SENIORŮ

SWOT ANALÝZA PÉČE O SENIORY V PLZEŇSKÉM KRAJI

Podklady pro její zpracování:

- Základní demografické údaje
- Analýza mezikrajského srovnání služeb pro seniory
- Analýzy potřeb seniorů v Plzeňském kraji z perspektivy poskytovatelů: pečovatelská služba, služba osobní asistence, odlehčovací služba, domovy pro seniory a denní a týdenní stacionáře
- Názory z jednání odborných týmů

podklady jsou dostupné na www.cpkp.cz

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

SLABÉ STRÁNKY

pouze jeden týdenní stacionář pro seniory v kraji (konkrétně v Plzni)

nedostatečná kapacita týdenního stacionáře, pro zájemce o dlouhodobé pobyty existuje pořadník

- obtížná doprava uživatelů do denních a týdenních stacionářů pro klienty, kteří nebydlí v Plzni
- nízká kapacita domácí hospicové péče v Plzeňském kraji
- nízká kapacita pobytových zařízení DZR, specializovaných na klienty s Alz. nemocí, demencí apod.
- úbytek kapacit odlehčovacích služeb o 2/3 od roku 2008
- malá kapacitní nabídka odlehčovacích služeb v některých měsících (červenec, srpen) pro předem neohlášené klienty
- malá časová flexibilita odlehčovací služby – možné okamžité přijetí z důvodu nemoci pečující osoby
- malá dostupnost/horší dostupnost pečovatelských služeb (dále PS) v obcích katastrálně spadajících do okresu města Plzeň – v oblasti péče
- malá dostupnost PS v malých obcích plzeňského kraje (obce druhého stupně a nižší)
- nízká míra spolufinancování (14% celkových nákladů) PS v Plzeňském kraji z prostředků MPSV
- poskytovateli části pečovatelských služeb jsou příspěvkové organizace daných obcí působící pouze v obci – 83% kapacit PS je zřízeno obcemi
- tlak zřizovatelů na pečovatelské služby řešit problémy občanů mimo rámce registrace sociální služby a jejich úkonů

- přijímání klientů do služby domova pro seniory nespádající do CS – řeší jiné problémy občanů
 - bydlení, sociální situace rodiny, dluhy, exekuce
- malá informovanost o možnostech dopravy do sociálních služeb – denní a týdenní stacionáře
- nedostatečná informovanost o možnostech získání příspěvku na péči (dále PnP) a jeho účelu – rodinní příslušníci tak potencionální příjemci
- nedostatečná informovanost o možnostech pomoci seniorům/celé škály služeb
- malá schopnost srozumitelně prezentovat své služby – nabídku pomoci seniorům
- nerovnost mezi pobytovými a terénními službami v oblasti zjišťování zda klient pobírá či nepobírá PnP – neexistující kontrola využívání PnP na péči
- malá provázanost rozdělování financí s kvalitou a potřebností služeb
- malá vzájemná spolupráce při péči o občany v lůžkových zařízení – provozovateli sociálních - zdravotních lůžek
- odkazování návazných služeb (zdravotnická zařízení) na pobytové služby i v případech, kdy lze zajistit péči v domácím prostředí
- malá podpora pečujících osob
- málo možností zaměstnávání pečujících formou na částečných úvazků
- nízká vybavenost jednotlivých soc. služeb (počet lůžek na 1000 obyv. starších 65 let): nízké hodnoty z hlediska vybavenosti domovy pro seniory (Plzeňský kraj na spodních příčkách), v rámci okresů největší vybavenost v okrese Tachov, Domažlice, nejméně naopak Plzeň-sever a Plzeň-město.
- výdaje územních rozpočtů jednotlivých krajů na sociální služby (v přepočtu na 1 obyvatele) zaujímá plzeňský kraj 11. místo v mezikrajském srovnání

- nejnižší dotace na pečovatelskou službu v Plzeňském kraji, vzhledem k její největší obslužnosti v mezikrajském srovnání

SILNÉ STRÁNKY

- kvalitní informační systém o sociálních službách města Plzně (město Plzeň dostatečně informuje o škále služeb i možnostech dopravy, informace jsou srozumitelné, jak pro poskytovatele, tak pro cílovou skupinu; informovanost je zajištěna na úrovni obvodů i magistrátu, probíhá i průběžné informování na kulturních akcích pro cílovou skupinu)
- informování starostové v malých obcích
- současná nabídka pečovatelských služeb na území celého kraje- nadprůměrná obslužnost pečovatelskou službou v Plzeňském kraji (nejvyšší mezi kraji ČR)
- současná flexibilita asistenčních služeb
- současná nabídka sociálních služeb denní a týdenního stacionáře - jako jeden z mála krajů v ČR
- současné kapacity domovy pro seniory v Plzni a Plzeňském kraji
- vysoká vybavenost domovů se zvláštním režimem (4. nejvyšší hodnota v mezikrajském srovnání)
- ochota odborníků zapojit se do řešení problematiky seniorů
- politická a odborná podpora plzeňského kraje
- vzájemná spolupráce poskytovatelů sociálních služeb
- finanční spolupodílení obcí na provozu pečovatelských služeb
- zavedení monitoringu služeb pro finance poskytované městem Plzní poskytovatelům sociálních služeb

OHROŽENÍ

- demografický vývoj – stárnutí populace - Plzeňský kraj se řadí z hlediska věkové struktury mezi kraje s nejstarším obyvatelstvem v ČR (za Prahou, dělí se o druhé místo s Královohradeckým krajem)
- nárůst osob starších 65 let odkázaných na pomoc druhé osoby ze současných cca 12 tisíc osob pobírajících příspěvek na péči, na dvojnásobek v roce 2040 (varianta I)
- vývoje Alzheimerovy nemoci v Plzeňském kraji - dle projekce lze předpokládat nárůst ze současných 7,4 tisíc nemocných na cca 16,8 tisíc lidí v roce 2040
- způsob přidělování a posuzování PnP – velký důraz kladen na zdravotní stav klienta a menší měrou na sociální
- nepřehledný proces přidělování PnP – nejasná kritéria, různé posuzování
- pravidla a kontrola využívání PnP skutečně na péči
- **snižování příspěvků na péči při opětovném posuzování nároku na PnP, které vychází z neodborného přístupu a je v rozporu se skutečným stavem seniorů**
- stávající systém financování neumožňuje zvyšovat nabídku poskytovaných služeb a nové služby tak vznikají pouze v omezeném rozsahu
- neefektivnost systému financování pečovatelských služeb
- deklarace finanční podpory terénních služeb ze strany státu zůstává pouze v rovině deklarací a ne reálné podpory
- zhoršování ekonomické situace občanů a jejich koupěschopnost ve vazbě k soc. službám
- zapojení/nezapojení rodiny do financování služby – naplňování principu subsidiarity
- nejasnost přechodu rozdělování financí z MPSV na PK
- problematické úhrady od zdravotních pojišťoven
- asistenční služby – vnímání jako selhání rodiny v péči
- „sendvičová“ rodina – péče současně o rodiče a děti

- senior se stará o své rodiče v seniorském věku
- celospolečenské vnímání sociální práce – malá prestiž
- oddělování zdravotní a sociální péče

- sídelní struktura plzeňského kraje – velké množství malých sídel
- senioři odcházející předčasně do důchodu – nebudou mít dostatek prostředků na péči až jí budou potřebovat

- rostoucí počet seniorů bez přístřeší
- dovoz obědů komerčními subjekty – bez vazby na soc. služby

- vnímání církevních – charitních organizací jako poskytovatele soc. služby – někteří nechtějí platit za služby církvi

- zvyšující se počet osob bez přístřeší v seniorském věku

PŘÍLEŽITOST

- **rozvoj preventivně aktivizačních služeb pro seniory (registrované služby - soc aktiv. služby, i návazné, tedy neregistrované služby)**
- **příprava na aktivní stáří - informovanost "budoucích" seniorů, aby využívali nabídku aktivizačních služeb, aktivní přístup seniorů**
- geografická poloha města Plzeň centrum regionu
- zkvalitnění prezentace služeb
- pravidelné sledování a vyhodnocování relevantních dat ve vazbě k sociální oblasti
- dovoz obědů komerčními subjekty
- dodržování pravidel a kontrola využívání PnP na skutečnou na péči

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

- podpora pečujících osob
- udržení spoluúčasti obcí na financování sociálních služeb
- zapojení starostů do informování o možnostech řešení pomoci seniorům
- oficiální dobrovolnictví seniorů
- vzájemná sousedská výpomoc
- zviditelní věcí, které fungují
- zlepšující se spolupráce se zdravotnickými zařízeními

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

NÁVRHY KLÍČOVÝCH DOPORUČENÍ/CÍLŮ A OPATŘENÍ¹

Cíl 1. Zvyšování odbornosti pracovníků v terénních a pobytových službách pro seniory

Opatření 1.1. Podpora vzdělávacích aktivit zvyšující kvalitu služeb

Opatření 1. 2. Podpora využívání supervize a výměny zkušeností

Opatření 1. 3. Podpora sdílení dobré praxe

Opatření 1.4. Využití vzdělávacích programů města Plzně

(Soc. odbor města Plzně pořádá semináře na témata, která jsou aktuální pro více poskytovatelů, jde o možnou inspiraci pro Plzeňský kraj, popř. o spolupráci na pořádání těchto seminářů, pokud je PK začne pořádat.)

Cíl 2. Zvýšení a udržení kapacity odlehčovacích služeb a denních a týdenních stacionářů pro seniory

Opatření 2. 1. Navýšení současných kapacit odlehčovacích služeb **(mimo území města Plzeň)**

Opatření 2. 2. Podpora denních a týdenních stacionářů pro seniory **(mimo území města Plzeň)**

Opatření 2. 3. Podpora individuální dopravy pro seniory **žijící mimo území města Plzně**

Opatření 2. 4. **Podpora domácí hospicové péče**

Cíl 3. Udržení a rozvoj pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory

Opatření 3. 1. Udržení současných kapacit pečovatelských služeb

Opatření 3. 2. Rozvoj pečovatelských služeb do venkovských oblastí

Opatření 3. 3. **Podpora tísňové a domácí zdravotnické péče**

Opatření 3. 4. **Motivace pro "rozšíření" oblasti péče i mimo hranice obce**

(především jde o to, aby pečovatelské služby zřízené městy začaly působit i mimo území své domovské obce)

¹ Pořadí cílů neuvádí jejich důležitost.

Cíl 4. Zvýšení informovanosti o možnostech pomoci seniorům

Opatření 4. 1. **Podpora spolupráce poskytovatelů se zdravotnickými zařízeními a s jednotlivými obvody města Plzně**

Opatření 4. 2. Podpora veřejných akcí prezentující pomoc občanům ve stáří

Opatření 4.3. **Propojení webového portálu o sociálních službách města Plzně s internetovým portálem Plzeňského kraje**

Opatření 4.4 **Rozvoj projektu Bezpečný kraj**

(Motivace k zapojení dalších obcí a místních akčních skupin do projektu a jeho propagace a k aktivnějšímu přístupu některých již zapojených obcí.)

Cíl 5. Zefektivnění služeb domovů pro seniory

Opatření 5. 1. Zkvalitnění současných pobytových služeb pro seniory

- Podpora domovů se zvláštním režimem

- Podpořit zdravotní péči v DS a DZR

Opatření 5. 2. Podpora malometrážních bytů – bytů zvláštního určení pro seniory

Pro výstavbu malometrážních bytů v Plzni využít finance z bytů a domů prodávaných městem Plzní.

Pro obce v kraji : připravit projekty na období 14-25 (infrastruktura soc. služeb).

Opatření 5. 3. **Finanční dostupnost bezbariérového bydlení**

Cíl 6. Transparentní rozdělování finančních prostředků (v Plzni je)

Opatření 6.1. **Větší provázání přidělovaných financí s aktualizovanými výstupy z komunitního plánování sociálních služeb na krajské úrovni**

Opatření 6.2. **Zohlednění kvality služby při přidělování finančních prostředků**

(Ocenění historie, kvality poskytovatelů služeb, výsledků kontrol - malá pokuta = dobrá služba.)

7. - NEZAŘAZENÉ

- **Větší krajská podpora sociálních služeb poskytovaných v Plzni**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

(Zohlednění množství „mimoplzeňských“ klientů.)

- Posílení role kraje v sociální politice

(Kraj by měl převzít důležitější roli – mapování potřeb, vyhodnocování kvality služeb, provázání financování s kvalitou, apod.)

- Zpracování aktualizovaného Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji

- Zvýšení objektivitu šetření při znovuposuzování nároku na PnP

(Mapování situace v PK, upozornění na konkrétní příklady špatné praxi UP, jednání o změně přístupu UP.)

-